

Ostravice – Staré Město km 26,000 – 26,400

Biologické hodnocení

Zpracovala RNDr. Lenka Filipová, Lískovec 244, 739 30 Frýdek-Místek,
Č.j. autorizace OEKL/1749/05 ze dne 14.6.2005

15. 6. 2017

Obsah

Úvod	3
1. Popis a vyhodnocení biologických prvků krajiny (se zřetelem na zvláště chráněné části přírody)	4
1.1. ÚSES	4
1.2. Významné krajinné prvky (VKP).....	6
1.3. Biotopy	8
1.4. Ochrana volně žijících ptáků	11
1.5. Ochrana dřevin	13
1.6. Flora	14
1.7. Fauna.....	15
1.8. Zvláště chráněné rostliny a živočichové.....	19
1.9. Zvláště chráněná území.....	20
2. Charakteristika zamýšleného zásahu	22
2.1 Základní administrativní údaje.....	22
3. Předpokládané přímé a nepřímé vlivy na rostliny a živočichy	23
3.1. Vlivy po dobu výstavby	23
3.2 Vlivy po ukončení stavebních prací	23
4. Navržená opatření	24
5. Srovnání možných variant	24
6. Shrnutí a závěry	25
Přílohy:	25
seznamy druhů	25
fotodokumentace	25

Úvod

Přehled byl zpracován pro záměr udržovacích prací na VT Ostravice v ř. km 26,000-26,400. V předmětném úseku řeky Ostravice jsou dva stávající balvanité skluzy. První je v říčním km 26.221 a druhý v ř. km 26.333. Prvně jmenovaný spádový objekt je zcela poškozený a bude nahrazen novým balvanitým skluzem v ř. km 26.107. Přeliv nového skluzu je navržený ze srubové konstrukce, která je do jílovcového podloží ukotvena dřevěnými pilotami. Křídla přelivu skluzu jsou ze záhozu z lomového kamene 200 – 500 kg s vytaženými pilotami srubové konstrukce ze zavázání přelivu skluzu v podloží. Těleso balvanitého skluzu má miskovitý tvar z kamenů uložených na štět vel. 0.8 – 1.2 metrů s proštěrkováním v podélném sklonu 1:20. Spadiště skluzu má tvar podkovy a v patě skluzu je řešeno jako dvojitý dřevěný práh s opevněním kamenným záhozem nad 200 kg. Opevnění břehů nového skluzu je až po břehovou hranu z lomového kamene 200 – 500 kg s urovnaným lícem. Zcela poškozený balvanitý skluz v ř. km 26.221 bude ponechán bez úpravy jako stávající biotop. Vzdušným vodní hladiny z nového balvanitého skluzu dojde k jeho částečnému zatopení a zvýšení hladiny v tůni pod tímto zrušeným objektem.

Balvanitý skluz v ř. km 26,333 bude opraven do původního stavu. Skluzová plocha balvanitého skluzu je po celé své délce poškozena. Přelivná hrana balvanitého skluzu je v dobrém stavu, může ovšem také dojít k jejímu poškození. Přelivná hrana je horizontálně i vertikálně zaoblena. Pod balvanitým skluzem se nachází ve dně horizontální závěrový koberec tvořený balvany hmotnosti 500 kg, který stabilizuje dno pod skluzem. Navrhuje se tedy provést oprava skluzové plochy balvanitého skluzu ve sklonu 1:12. Stávající přelivná hrana bude zachována a plynule na ní bude navázána skluzová plocha. V místě napojení skluzové plochy na stávající přelivnou hranu budou šetrně odstraněny zbytky betonu z balvanů, popřípadě celé balvany z druhé řady, tak aby šlo plynule navázat skluzovou plochu na přelivnou hranu. V místě napojení budou balvany prolity betonem do vzdálenosti 1000 mm od hrany přelivu. Skluzová plocha bude vyskládána z balvanů hmotnosti 500-800 kg, velikosti 800-1200 mm. Balvany budou uloženy na štět, s proštěrkováním a vyklínováním. V příčném směru bude skluzová plocha vymodelována do miskovitého tvaru. Balvany budou uloženy do podkladní vrstvy z drceného kameniva frakce 32-63 a frakce 63-125, obě vrstvy budou mít mocnost 200 mm a budou sloužit jako obrácený filtr. Výmol pod přelivnou hranou bude zasypán lomovým kamenem hmotnosti do 200 kg a prosypán místním materiálem tl. 200 mm. Délka skluzové plochy bude 18,7 m. Skluzová plocha bude stabilizována dřevěným prahem. Prah bude tvořen jednou řadou dřevěných pilotů Ø 250 mm, dl. 2500 mm, a 2000 mm a pěti řadami kulatiny Ø 250 mm. Prah bude horizontálně a vertikálně zaoblen a zavázán 3000 mm do obou břehů. Piloty prahu budou zaraženy přibližně 1500 mm do stabilního podloží (jílovec). Pod dřevěným prahem bude proveden zához lomového kamene hmotnosti přes 500 kg, délka záhozu bude 3,3 m. Zához bude miskovitého tvaru a bude opřen o stávající horizontální závěrový koberec.

Obě stavby budou prováděny v zajímkovaném prostoru, který bude realizován pomocí zemní hrázky nad a pod skluzem. Obě hrázky budou napříč celým tokem. Hrázky budou tvořeny ze stávající zeminy získané z výkopů obtoku. Hrázky budou mít šířku v koruně 1,0 m a sklony svahu 1:1. Opevnění návodního líce hrázky nad skluzem bude provedeno pomocí betonových panelů o rozměru 3000x1500x150 mm, pod panely bude umístěna hydroizolační geotextilie chráněná z obou stran geotextilií. Hrázka pod skluzem bude opevněna stejným způsobem, ale pouze na pravé polovině v místě ústí Bašnice při pravém břehu. Dočasně obtokové koryto bude vytvořeno na pravém břehu a bude zaústěno do Bašnice. Obtokové koryto bude mít šířku ve dně 3300 mm, sklony svahů budou 1:1 a jeho břehy budou opevněny neurovnaným záhozem z lomového kamene. Levobřežní zához v místě skluzu bude poštěrkován a

vyklínován. Příjezd na staveniště nového skluzu je plánovaný po levém břehu po lesní cestě přes křižení cyklostezky na stávající hrázi. Sjezd do koryta bude vytvořen z levého břehu do vytvořené jímky, tak aby se minimalizoval pohyb vozidel v samotném korytě. Příjezd na staveniště opravovaného skluzu bude po místních komunikacích a po levém břehu Bašnice, na pravý břeh Ostravice. Příjezdová cesta po levém břehu Bašnice bude zpevněna. Záměr bude vyžadovat kácení pouze několika dřevin.

Na území navazuje trasa vysokého napětí se zcela vykáceným břehovým i doprovodným porostem.

Předpokládaný termín opravovaného skluzu bude v roce 2018, nového skluzu v roce 2019.

Použité podklady:

AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz].

<http://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

Chytrý M., Kučera T., Kočí N. (eds) (2010): Katalog biotopů České republiky, Agentura ochrany přírody a krajiny

<http://www.msk.cz/cz/mapy/uzemni-plany-obci-58306/>

http://www.pod.cz/projekty/flora_a_fauna/Roletka/roletka.html

<http://birds.cz>

http://www.pod.cz/atlas_toku/index.html

<http://mspp.kr-moravskoslezsky.cz/assets/fauna/zaverecna-zprava-1-5.pdf>

LOJKÁSEK B. 2003: Ichtyologická charakteristika hlavních toků říční sítě povodí Odry a posouzení migrační propustnosti spádových objektů vodních toků ve správě Povodí Odry.

Závěrečná zpráva studie. Povodí Odry, s.p. Ostrava,

Petr Birklen, Kamila Filipová, Jan Klečka, Lenka Filipová, Martin Lepík : Údržba šterkových lavic na řece Ostravici ,Ochrana přírody 6/2008

TNV 75 2321 ZPRŮCHODŇOVÁNÍ MIGRAČNÍCH BARIÉR RYBÍMI PŘECHODY

Doc. Ing. Stanislav Lusk, CSc. A kol. 2009: Biologicko-ekologické aspekty a legislativní požadavky k migrační propustnosti pramenných částí vodních toků, Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i.,

LUSK S., LOJKÁSEK B., LUSKOVÁ V., 2009: Vranka pruhoploutvá (*Cottus poecilopus*) v systému odchovných potoku. Bulletin Lampetra VI, 99 -107.

vlastní poznatky o území a lokalitě z předchozích šetření apod.

1. Popis a vyhodnocení biologických prvků krajiny (se zřetelem na zvláště chráněné části přírody)

Zájmové území stavby se dotýká zájmů chráněných zák.č. 114/1992 Sb., v platném znění, v těchto oblastech :

1.1. ÚSES

Územní systém ekologické stability krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu (§ 3 odst. 1, písm.a) zák.č.114/1992 Sb., v platném znění). Systém ekologické stability zajišťuje uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho

vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Ekologická stabilita je stav charakterizovaný schopností vyrovnávat rušivé vlivy bez citelných a dlouhodobých škod. Je vlastní ekosystémům blízcím se přirozenému stavu.

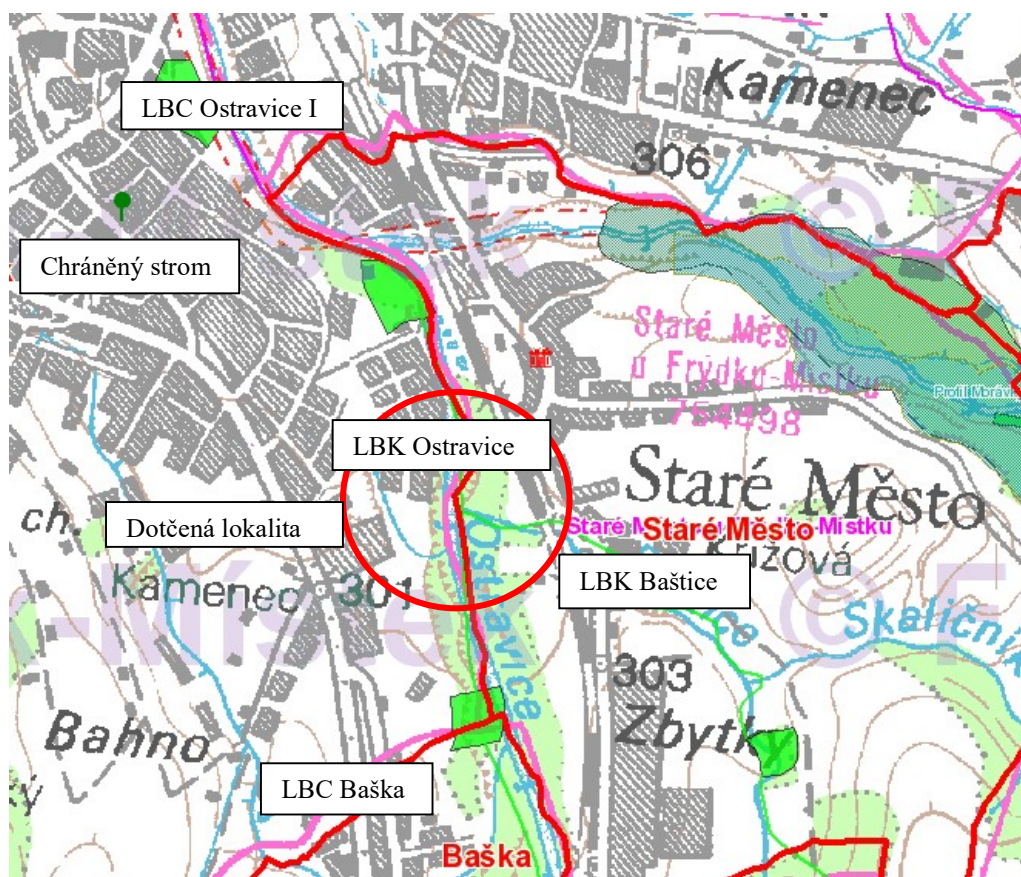
Lokální biocentra

Bez názvu v k.ú. Baška, plocha 5 ha, současný stav – rudiment luhu, kosená louka u Ostravice
Ostravice I v k.ú. Staré Město, Místek, plocha 4 ha, současný stav – mladý porost jasanu, javoru, vrb, topolu a jilmu na soutoku Morávky

Lokální biokoridory

Ostravice v k.ú. Staré Město, Místek, délka 2 km, šířka 20m, současný stav – porost kleny, jasanu, lípy a olše na obou březích Ostravice

Baštice v k.ú. Staré Město, délka 1 km, šířka 15 m, současný stav – břehové porosty Baštice, pole

Mapa rozmištní ÚSES v lokalitě, <http://mapy.frydek-mistek.cz>

Vybrané území je umístěno v lokálním biokoridoru Ostravice. Obvodové linie břehových a doprovodných porostů nebudou záměrem významně dotčeny a zachovají si svůj charakter i po dokončení záměru. Součástí záměru jsou zásahy navržené převážně do zvodnělé části biokoridoru souvisejícího s řekou Ostravice. Suchozemská část bude dotčena kácením maximálně několika desítek dřevin pro příjezd na staveniště a v místě stavby. Migrace v suchozemské části biokoridoru nebude zásadně a dlouhodobě narušena. Zásahy do vegetace budou pomístně, kde na dotčenou část porostu bude navazovat nedotčená plocha a linie porostů. Za vykácené dřeviny v břehových porostech bude postupně provedena náhradní výsadba. Zvodnělá část bude narušena zásahy spojenými s opravou vodního díla. Rušivě bude

působit výhradně stavební ruch v korytě toku a na březích. Dotčený segment toku bude po dobu opravy a výstavby nového skluzu relativně průchodný pro všechny vodní organismy přes dočasné obtokové koryto. Biokoridor bude po dobu stavby ovlivněn ve své vodní části a limitujícím bude doba provádění stavby. Negativní vlivy budou působit výhradně po dobu probíhajících stavebních prací.

Lze předpokládat, že dotčené prvky ÚSES nebudou záměrem dlouhodobě ovlivňovány a limitujícím bude doba provádění stavby. Nedojde k dlouhodobému a významnému snížení schopnosti dotčených ekosystémů odolávat působení vnějších negativních vlivů jako je znečištění, hluk a další vlivy. Rovněž nedojde k ovlivnění schopnosti biokoridorů a biocentra plnit stabilizující funkci v lokalitě, respektive v krajině a přispívat k jejich biodiverzitě. Negativní vlivy budou působit výhradně po dobu probíhajících stavebních prací.

1.2. Významné krajinné prvky (VKP)

Rybníky, lesy a vodní toky jsou ve smyslu ust. § 3 odst. 1 písm. b) zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění, významnými krajinnými prvky. Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. Významné krajinné prvky mají přispívat k zachování přírodní rovnováhy.

Dotčeným významným krajinným prvkem bude řeka Ostravice a část toku Bařtice, která má v tomto místě zaústění a jejich říční niva. Vlivy záměru budou nejvýznamnější a nejzásadnější v období realizace stavby až do rekolonizace dotčeného území. Terestrické ekosystémy tvořící součást významného krajinného prvku vodní tok, nebudou trvale významně narušené – tento faktor záleží na rozsahu mycení břehových porostů a zásahů do půdního horizontu. Příjezd je navržen po stávajících nezpevněných přístupových trasách a bude vyžadovat vykácení několika stromů a keřů rostoucích na příjezdové cestě. Nezbytné bude vykácení dřevin v místě staveniště. Řeka Ostravice je lemována poměrně zachovalými stromovými porosty o proměnlivé šířce 150 -300 m s různě zachovalou věkovou a druhovou skladbou stromového a keřového patra. Pomístně je výrazná absence keřového patra nebo mladších věkových kategorií dřevin i keřů. Jedná se o břehové porosty různě strukturované s různou kvalitou. Některé se svou skladbou a strukturou blíží přirozeným břehovým porostům, jiné jsou více ovlivněné lidskými zásahy, často schází keřové patro nebo různověkost. K dobru je nutno přičíst, že jsou ponechávány doupné a zlomené stromy, které poskytují hnízdní možnosti ptákům. Na jaře se zřetelně projevuje jarní aspekt se zástupci chráněných druhů rostlin, ale i vlivy ukládaných odpadů obyvatelstva, které výrazně limitují růst přirozeného bylinného patra. Významné je osídlení území nepůvodními invazními druhy křídelkami netýkavkami.

Nevzniknou nové úpravy vodního toku (Ostravice je podélně i příčně upravená), ale dojde k razantnímu zásahu do dna a částečně i břehů v místě stavby. Práce v říční nivě budou realizované na plochách navazujících na koryto toku, vyjma příjezdové trasy. Nejdestruktivnější části záměru jsou navržené stavební práce ve zvodnělé části koryta související s opravou staveb. Vznikající zákaly budou ohrožovat základní funkce vodních živočichů v důsledku možného zanášení žaber a omezení viditelnosti ve zvodnělé části. Naruší se dno, dnové sedimenty a jejich oživené části přičemž hrozí nebezpečí usmrcení méně pohyblivých nebo oslabených vodních živočichů. Dojde k převrstvení dnových sedimentů, usmrcení organismů vázaných na dno i oživení pode dnem toku. Nevhodným časovým plánem může dojít ke snížení biologické hodnoty toku a narušení ekologických vazeb a funkce, které koryto plní. Stavební úpravy budou znamenat celkové narušení struktury dna i břehů v místě

realizace skluzů. Stavební činnost může působit jako cizí stresor, který zapříčiní, že citliví jedinci území zcela nebo dočasně opustí, případně do území se vrátí v klidné části dne, kdy stavební práce budou přerušeny. Koryto nebude využíváno k migraci (migrace bude možná obtokovým korytem). Po ukončení záměru se lokalita vrátí do původních parametrů a po ukončení záměru bude možná postupná a různě dlouhá rekolonizace dotčeného dna a suchozemských ekosystémů z nedotčených úseků a přirozeného osídlení z nakladené nové generace hmyzu.

Vznikající zákalů budou ohrožovat živočichy žijící i níže pod záměrem. Hrozí nebezpečí zanesení dýchacích aparátů, snížení propustnosti vodního sloupce pro světlo nezbytné pro zelené organismy, snížení průhlednosti ovlivňuje dostupnost potravy, možnost mechanického poškození a druhotné znečištění uvolněnými látkami uloženými pod vrstvou sedimentů. Suspendované částice mohou ovlivnit příjem potravy u organismů získávajících potravu filtrací vody, ale také v důsledku snížení viditelnosti v zasažené části. Přístup k potravě bude snížen i v důsledku snížení druhové pestrosti. Zhoršené podmínky mohou způsobit oslabení rybí populace a náchylnost k parazitům a chorobám. Změna charakteru dna (zanesení prostorů mezi kameny štěrku) omezí vstup mikroorganismy do substrátu dna (hyporeál- plní funkci lihně a útočiště při nepříznivých podmínkách v toku). Vznik zákalů bude spojen především se zahájením a ukončením záměru, neboť po dobu realizačních prací bude voda převedena obtokem a stavení práce budou probíhat v bezvodém úseku koryta.

Nelze vyloučit ohrožení méně pohyblivých živočichů v terestrických ekosystémech podél řeky v důsledku pohybu stavební techniky při příjezdu na stavbu (měkkýši, hmyz, plazi, obojživelníci, mladí jedinci savců a ptáků).

Suchozemská část bude dotčena kácením dřevin pro příjezd a provádění stavby. Za vykácené dřeviny bude řešena náhradní výsadba. Plocha či úsek vykácené zeleně nebude významnou či zásadní překážkou v migraci v terestrické části. Pozitivním bude doplnění lokality vysazenou mladší věkovou skupinou dřevin.

V souvislosti se zásahem do VKP vodní tok lze konstatovat, připravovaným záměrem nedojde:

- k přeložkám koryta
- po ukončení záměru bude možná postupná rekolonizace dotčeného vodních a suchozemských ekosystémů z nedotčených úseků a přirozeného osídlení z nakladené nové generace hmyzu
- zásadním změnám v úpravách podélného a příčného opevnění toků
- k opevnění dna

V souvislosti se záměrem je nutné vyloučit

- znečištění povrchových vod závadnými látkami včetně betonové a cementové směsi
- znečištění půdního profilu v místě stavby závadnými látkami
- poježdění v korytě toku ve zvodnělé části vyjma začátku a ukončení stavby v souvislosti s budováním a odstraněním obtoku
- poježdění v korytě bez předchozího odlovu ryb a raků
- zahájení a ukončení prací ve zvodnělé části toku v období rozmnožování a vývoje juvenilních stádií zvláště chráněných druhů ryb (mimo 1. 4. – 31.7)

V souvislosti se záměrem je nutné omezit

- vznik zákalů a splachů ze stavenišť

- navrhnout výsadbu zeleně jako kompenzaci za vykácenou plochu

Před zahájení stavební činnosti je nutné provést

- odlov ryb a ihned po odlovu (do 3 dnů) musí být zahájeny stavební práce v korytě toku z důvodu zamezení škod na rybách při zpětné migraci.
- úsek dotčený stavbou a pojezdy mechanismů v korytě bude minimálně 2x sloven, a to s jednohodinovým odstupem.
- je nutné mít na paměti, že při teplotě vody pod 4° C nelze provést odlov - agregát není funkční, také se poškozuje ryba, odlov také není možný při vysokých průtocích - po dešti, při tání sněhu – silně zakalená voda, v proudu vody nelze projít
- minimálně 14 dnů předem informovat MO ČRS o zahájení stavby
- odchyt raků provést bezprostředně po osušení dna v řádu cca 1-2 hodin po svedení vody. V místech, kde nebude možné tuto metodu z technických důvodů aplikovat, budou použity dle metodiky AOPK ČR vrše s návnadou a dále bude následovat aktivní prohledání nor.
- kácení dřevin (včetně keřů) provést mimo období hnízdění a péči o mláďata ptáků
- provést záchranný transfer ryb a raků do perspektivně stabilních úseků nad stavební činností, výjimečně pod záměr v místě již ukončené jiné stavby (stabilní úsek je myšlen takový, v kterém v blízkém období nebudou prováděné žádné zásahy do staveb, břehů, náplavů a dna)
- prověřit zda se zde nevyskytuje třtina pobřežní a zajistit její transfer

Po dobu realizace záměru:

- chránit ponechané dřeviny proti poškození
- při přerušení prací ve zvodnělé části delších než 10 bude provedeno nové odlovení ryb
- stavební práce a pohyb techniky ve zvodnělé části koryta je možný jen mimo období rozmnožování chráněných druhů
- betonářské práce a práci s betonem realizovat tak, aby se maximálně předcházelo kontaktu betonu s povrchovými vodami (práce v ochranné hrázce apod.).
- je nutné zamezit usmrcení mláďat nebo poškození hnízd pojižděním mimo příjezdové komunikace.
- kontrolovat zda na stavenišťe nevnikají plazi, obojživelníci a zda po zvýšených průtocích nezůstávají v zavodněných sníženinách stavby ryby
- nevjíždět do zvodnělé části koryta bez předchozího odlovu

Po ukončení záměru

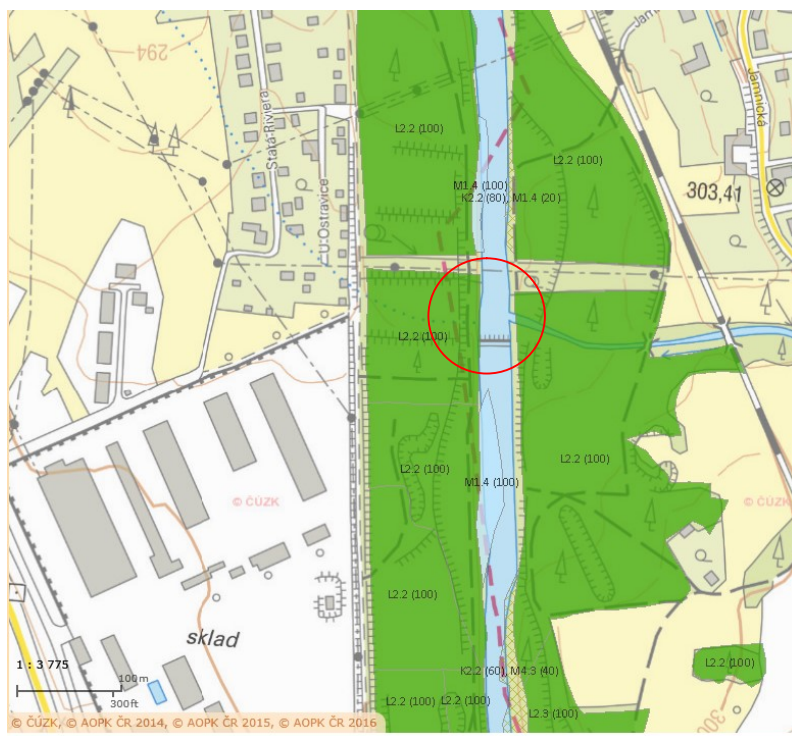
- likvidovat invazní rostliny
- doporučit výsadbu starších výpěstků dřevin a keřů, případně zvýšit podíl rychle rostoucích stromových a keřových vrb, zejména vrbu šedou a lýkovicovou
- likvidovat invazní rostliny
- uchovat a doplnit patrovitost břehového i doprovodného porostu
- stromy s dutinami v maximální míře zachovávat, v případě nestability stromových jedinců s dutinami ponechat bezpečná torza
- minimálně pojiždět mimo vytyčené trasy a ve zvodnělé části koryta

1.3. Biotopy

Biotop (stanoviště) splňuje konkrétní podmínky pro osídlení charakteristického společenstva organismů. V České republice máme celkově 161 přírodních biotopů, které jsou členěny do osmi formačních skupin; Vodní toky a nádrže (zkratka V), Mokřady a pobřežní vegetace (M), Prameniště a rašeliníště (R), Skály, sutě a jeskyně (S), Alpínské bezlesí (A), Sekundární trávníky a vřesoviště (T), Křoviny (K) a Lesy (L). Dále máme také 14 typů nepřírodních biotopů, které jsou označeny písmenem X. Habitat (též přírodní stanoviště) je soubor biotopů

určitého typu (též agregované biotopy). Ne všechny přírodní biotopy jsou součástí některého z habitatů. Seznam habitatů je uveden ve Směrnici Rady 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V České republice jich máme celkem 60. Z těchto přírodních stanovišť byla vytvořena síť lokalit Natura 2000. Pro potřeby tohoto posudku doplňují celkový obraz zkoumaného území a vlivu připravovaného záměru na dotčené území. Jejich zastoupení a kvalita vypovídají o stavu přirozenosti a celkové zachovalosti lokality.

*Pro řeku Ostravici jsou typické přírodní biotopy spojené s říčními ekosystémy štěrkonosných beskydských řek, které se v území v různé kvalitě zachovávají. Stromové a keřové porosty svou druhovou skladbou odpovídají jasanovo-olšovým luhům a vytvářejí vícepatrové porosty s výrazným jarním aspektem. Některé plochy porostu jsou ovlivněné ukládáním odpadů z okolních domů. Místy mají převážně stejnověkou strukturu s omezeným zastoupením starších jedinců a naopak schází mladší zástupci stromového patra anebo keřové patro. Navržená stavba se tohoto biotopu dotýká nutným vybudování příjezdu ke stavbě a stavebními pracemi v místě staveniště. Na převažující části terestrických ploch bývá bohatě vyvinut jarní aspekt s vtroušenými chráněnými druhy rostlin (měsíčnice vytrvalá *Lunaria redivia*, sněženka podsněžník *Galanthus nivalis*). V letním období začínají v bylinném patře pomístně převažovat porosty nepůvodních druhů křídlatek a netýkavek. Po cílené likvidaci křídlatky se na uvolněných a osluněných plochách významně prosazuje netýkavka.*

Dotčené území a přehledová skladba biotopů – zdroj AOPK mapy – mapování biotopů

Dalšími typickými biotopy jsou štěrkové náplavy, které v neovlivněných korytech podléhají přirozenému vlivu vyšších průtoků a bývají přeskupovány, přeplavovány a přenášeny. Tyto změny určují charakter biotopů na náplavech v přirozených i upravených korytech. Ostravice je v dotčeném úseku podélně i příčně upravena a průtoky ovlivňuje manipulace na VD Šance nad zájmovým územím. Vegetace, která je závislá a zároveň přizpůsobená na přeplavování a přeskupování hmoty náplavů, které potlačují sukcesi, je vytlačována bylinnou vegetací nepůvodních druhů a semenáčky stromů z náletů z okolních luhů. Mnohdy dochází k přerůstání náplavů stromovými druhy a světlomilné bylinné druhy nebo vrby jsou

potlačované. Ovlivněné průtoky neumožňují přirozenou disturbanci náplavů a pravidelnou obnovu sterilních ploch a dalších typických biotopů. Ohrožené jsou konkurenčně slabé a světlo milné druhy. Na šterkových náplavech v korytě, mělčinách při břehu apod. se vyvíjejí mokřadní biotopy M1.4, M1.5, M4.1 a M5.1. Mokřadní biotopy na šterkových náplavech podléhají změnám v závislosti na přirozené sukcesi, na průchodu povodňových vln a technických zásazích v souvislosti s činností správce toku. Biotopy M1.4 a M4.1 se mohou postupnou sukcesí vyvinout do biotopu M1.5 nebo M4.3 až K2. 1 a K2. 2. Vznik sterilních ploch bývá simulován navrženým odtěžením šterkových lavic. V místě záměru se nachází několik náplavů situovaných při levém i pravém břehu s bylinným i keřovým porostem.

Vrbové křoviny K2. 1 a K2. 2 nacházíme na okrajích lužních lesů, na březích i na sukcesně starších šterkových náplavech. Křoviny jsou postupně doplňované z náletu zástupci stromového patra z okolních jasanovo-olšových luhů a postupně mohou být zatlačovány a mizet. Podléhají vlivu zastínění vyvíjejícího se stromového patra a pokračující sukcese v důsledku omezené disturbance stabilizovanými průtoky. Náplavy a křoviny se vyskytují pod zaústěním Bašnice v místě křížení toku s VN.

Název biotopu stanoviště	popis biotopu společenstva
K2.2 Vrbové křoviny šterkových náplavů	Pobřežní porosty křovitých vrb o výšce do 3-5m. Zahrnuje jak sukcesně pokročilé porosty s vyvinutým keřovým i bylinným patrem, tak mladé, nestabilizované porosty iniciálních stadií sukcese křovin na čerstvě vytvořených šterkových lavicích, které mají malou pokryvnost keřového patra. Na náplavech se v mozaice s vrbovými křovinami místy vyskytuje <i>Calamagrostis pseudophragmites</i> . Vázán především na toky se silně kolísavým průtokem, který umožňuje obnovování náplavů. Mohou se krátkodobě vytvořit téměř na jakýchkoliv náplavech vzniklých při vyšších povodňových průtocích na horních a středních tocích řek. Vrby porůstají vyvýšeně polohy na mladých i starších šterkových a šterkopiskových náplavech jak v korytech toků, tak na pobřežních šterkových lavicích. Z vrb zde rostou vrba šedá, lýkovec, nachová, trojmužná. Dále topoly a olše. V bylinném patře semenáčky stromového a keřového patra, vlhkomilné ruderalní rostliny.
Alpínské řeky a jejich vegetace s vrbou šedou 3240	Jedná se o společenstva s hustým keřovým patrem, tvořeným zejména střemchou a druhově bohatým bylinným patrem s vysokou pokryvností. Velmi výrazný je jarní aspekt. Dominantní zastoupení v stromovém patře má olše lepkavá a jasan ztepilý. Dále javor mlč a klen, střemcha a další. Keřové patro bez černý, svída krvavá, vrba jíva a další. Bylinné patro brčlice kozí noha, pižmova mošusová, řeřišnice hořká, čarovníka a další vlhkomilné druhy.
L2.2 Říční a typické údolní jasanovo-olšové luhy	Vegetace s převahou chrastice rákosovité (<i>Phalaris arundinacea</i>) na písčitéch až šterkovitých, vzácněji hlinitých pobřežních náplavech. Charakteristické jsou krátkodobé a někdy i opakované záplavy. Omezení přirozené povodňové dynamiky vede k šíření nitrofilních druhů. Biotop bývá často postižen invazí neofytů. Byliny barborka obecná, kyprej vrbice, máta vodní a další.
M1.4 Říční rákosiny	

V korytě toku na hranici souše s vodou porůstají vlhkomilné i nitrofilní rostliny zastoupené devěsily (*Petasites* sp.), bršlici kozí nohou (*Aegopodium podagraria*), karbinec evropský (*Lycopus europaeus*), máta dlouholistá (*Mentha longifolia*), chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*), pcháč zeliný (*Cirsium oleraceum*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*) a dalšími. Šterkové náplavy v místě záměru nejsou rozsáhlé a stejně tak keřové vrby se prosazují především v přibřežní zóně a pod vedením VN.

Opatření pro zachování uvedených biotopů:

- likvidovat křídlatku, netýkavku, janovec metlatý, trnovník akát, nepůvodní křížence topolů
- část z nově vysazovaných stromů řešit výsadbou vrby šedé a lýkovicové a topolu černého.
- k výsadbě vrb použít přímo řízky nebo semenáčky místních populací
- vyznačit ve spolupráci s AOPK rodičovské jedince vrby šedé a lýkovicové a topolu černého
- v červenci – září provést revizi výskytu třtiny pobřežní a před zahájením záměru trsy přesadit.

1.4. Ochrana volně žijících ptáků

Podle § 5a zák.č. 114/1992 Sb., v platném znění, je stanoven v zájmu ochrany druhů ptáků, kteří volně žijí na evropském území členských států Evropských společenství (dále jen "ptáci"), je zákaz jejich úmyslného usmrcování nebo odchyt jakýmkoliv způsobem, úmyslné poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo odstraňování hnízd, sběr jejich vajec ve volné přírodě a jejich držení, a to i prázdných, úmyslné vyrušování těchto ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice o ptácích.

Řeka Ostravice a okolní břehové poskytují prostor pro početnou, která zahrnuje nejen druhy vázané přímo na koryto (kachna divoká, skorec vodní, ledňáček říční, morčák velký), ale i druhy, které zde hledají potravu anebo se v řece napájí a koupou (kos, špaček, konipas luční i horský). Na koryto jsou celoročně vázané především vrubozobí, skorec vodní a ledňáček říční. Drobní pěvci (přehled níže) jsou vázaní na břehové porosty i porosty mimo koryto. Stromy vyšší věkové kategorie poskytují četné dutiny pro hnízdění ptáků hnízdících v dutinách (lejsek bělokrký a černohlavý, šoupálek, brhlík, špaček, datli a žluny). Na koryto jsou celoročně vázané především kachny divoké (*Anas platyrhynchos*), morčák velký (*Mergus merganser*), skorec vodní (*Cinclus cinclus*) a v zimním období nezamrzající řeka hostí i příležitostné vrubozobé migranty. Dotčené území je v trase koryta pozměněné podélnou i příčnou úpravou. Volně žijící ptáci mohou být ohroženi několika faktory, a to rušením v době hnízdění a mimo hnízdění rušením, omezením přístupu k potravě, zásahem do vnitrodruhových vztahů, komunikace, likvidaci hnízdišť, včetně narušení dalších nutných podmínek pro jejich existenci.

Úbytek hnízdišť může být spojen s mycením dřevin, které však bude provedené v minimálním rozsahu v místě stavby a na příjezdové trase – max do 20ti kusů stromů a keřů v různé velikosti. Břehy neposkytují vhodné podmínky pro hnízdění ledňáčka. Vzhledem k charakteru záměru nelze předpokládat dlouhodobé a přetrvávající negativní ovlivnění ptáků. Nedojde k významnému úbytku hnízdišť či potravní základny a ani k přetrvávajícímu významnému rušení či možnému usmrcení ptáků. Nejvýraznější vlivy budou v období realizace záměru. Dojde k rušivému vlivu na ptactvo migrující nebo využívající koryto, přilehlé porosty a břehy ke svým aktivitám. Stavební práce v korytě budou rušivým prvkem a každý druh či jedinec jej bude akceptovat různě. Někteří svou aktivitu v území nezmění a naopak citlivější jedinci se přesunou jinam. Drobní pěvci (přehled níže) jsou vázaní na břehové porosty i porosty mimo koryto.

Veřejná databáze uvádí výskyt i dalších ptačích druhů, kteří však záměrem nebudou významně dotčeni, protože jejich výskyt je zde náhodný.

Vrubozobí

V dotčeném území se pravidelně vyskytuje i hnízdí kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) a několik párů morčáků velkých (*Mergus mergaster*). Není vyloučeno hnízdění kachny divoké kdekoli na vhodném místě (na zemi, na stromech). Morčák hnízdí v dutinách a zachování

zejména velkých doupných stromů je základním předpokladem pro jeho další hnízdění. Vzhledem k tomu, že samička morčáka velkého vyvádí v centru Frýdku – Místku mladé, je nutné chránit velké doupné stromy, případně řešit náhradní hnízdění umělými budkami. V zimním období se na Ostravici vyskytují i další druhy našich vrubozobých, které zde však převážně nehnízdí - čírka modrá (*Anas querquedula*), hvízdák eurasijský (*Anas penelope*), kopřivka obecná (*Anas stopera*), čírka obecná (*Anas crecca*), labuť velká (*Cygnus olor*), ale i kachnička mandarínská (*Aix galericulata*). Tyto druhy využívají především nezamrzlou hladinu řeky při tahu a hledání parnera, ale nezdržují se celoročně. Dotčení vrubozobých je možné především rušením v důsledku pohybu osob a strojů, a to u druhů trvalých. Výrazné ovlivnění při získávání potravy lze vyloučit. Výjimečně může dojít k usmrcení mlád'at, které vniknou na staveniště nebo při střetu s technikou.

Brodiví

Územím přelétává a v korytě loví potravu volavka popelavá (*Ardea cinerea*) a příležitostně byla spatřena i volavka bílá (*Ardea alba*). Nad územím přelétává čáp bílý (*Ciconia ciconia*) a příležitostně i čáp černý (*Ciconia nigra*). Dotčení brodivých několika jedinců je nevýznamné a připadá v úvahu částečné rušení v důsledku pohybu osob a strojů. Výrazné ovlivnění při získávání potravy lze vyloučit. Uvedené druhy zde nehnízdí, pouze příležitostně hledají potravu.

Potápky

Především na přelomu zimy a jara se na řece objevuje několik jedinců potápky malé (*Tachybaptus ruficollis*). Vzhledem k charakteru záměru je negativní vliv záměru vyloučený.

Dravci

Nad lokalitou běžně krouží kaně lesní (*Buteo buteo*), ojediněle byl spatřen krahujec obecný (*Accipiter nisus*). Územím dravci přelétávají a hledají potravu, případně zajišťují péči o potomky. Vzhledem k charakteru záměru je vyloučený negativní vliv záměru.

Hrabaví

Místy byl pozorován bažant obecný (*Phasianus colchicus*). Není vyloučeno hnízdění kdekoliv na vhodném místě. Výjimečně může dojít k usmrcení mlád'at, které vniknou na staveniště nebo při střetu s technikou. Záměr nebude mít významně negativní vliv na tento druh.

Měkkozobí

V území se pohybují holubi domácí z chovu i zdivočelí. Četný je holub hřivnáč (*Columba palumbus*), hrdlička divoká (*Streptopelia turtur*) a hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*). Nelze vyloučit hnízdění měkkozobých na stromech v dotčeném území. Vzhledem k charakteru záměru významný negativní vliv záměru vyloučený.

Bahňáci

Kulík říční (*Charadrius dubius*) a pisík obecný (*Actitis hypoleucos*) hledají potravu na štěrkových náplavech a v klidových lokalitách mohou na náplavech hnízdit. V místě záměru je několik náplavů v příbřežních partiích toků. Vzhledem k četnému pohybu místního obyvatelstva se psy i bez psů, lze hnízdění v zájmové lokalitě téměř vyloučit. Dotčení několika jedinců je nevýznamné a připadá v úvahu částečné rušení v důsledku pohybu osob a strojů. Výrazné ovlivnění při získávání potravy lze vyloučit.

Srostloprstí

Údaje o výskytu ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*) v zájmovém území jsou pravidelně zaznamenávané při přeletech i lovu potravy. Pro hnízdění zde ledňáček nemá vhodné podmínky, ale jeho výskyt v průběhu roku i dne je trvalý a četný. Pravidelně zde loví a vyhlíží potravu a přelétává korytem i vysedává na vegetaci (stromy, keře, byliny), ale i kamenech. Dotčení je možné především rušením v důsledku pohybu osob a strojů. Výrazné ovlivnění při získávání potravy lze vyloučit.

Krátkokřídli

Především na přelomu zimy a jara se na řece objevuje několik jedinců lysky černé (Fulica atra). Vzhledem k charakteru záměru je negativní vliv záměru vyloučený.

Šplhavci

V celé lokalitě se hojně pohybuje strakapoud velký (Dendrocopos major) a žluna (Picus sp.). V lokalitě hnízdí, pečují o mláďata i získávají potravu. Méně četní jsou strakapoud malý (D. minor), strakapoud prostřední (D. medius) a datel černý (Dryocopus Martin). datel černý

Dlouhokřídli

Celoročně je hojný výskyt racka chechtavého (Chroicocephalus ridibundus). V zimním období se vyskytují i větší druhy racků jako např. racek stříbřitý či bělohlavý.

Pěvci

Jsou nejčtenější ptáci skupinou vyskytující v zájmovém území, což vyplývá i z široké ekologické valence tohoto řádu. Přímo na koryto jsou vázáni skorec vodní (Cinclus cinclus), který si potravu opatřuje přímo v korytě toku, kde přelétává a pečuje zde o svá mláďata. Hojný je konipas bílý (Motacilla alba) i horský (Motacilla cinerea). V dutinách okolních porostů hnízdí lejsek bělokrký (Ficedula albicollis), sýkory, šoupálek, špačci a další. Ochrana stromů s dutinami je velmi důležitá. Úbytek dutin lze částečně doplnit vhodnými budkami. Hnízdění mnoha dalších druhů ve stromovém a keřovém patře bylo přímo zjištěno, každoročně jsou pozorováni rodiče s potomky, případně skořápky vajíček.

Doprovodné a břehové porosty tvoří důležitý koridor pro migraci územím, úkryty i získávání potravy převážné většiny níže uvedených ptáků. Koryto vyhledávají nejen druhy, které jsou na něj přímo vázány, ale i ostatní ptáci zde mohou hledat potravu a nelze opomenout, že zde napájí a koupou. Dotčení avifauny připravovaným záměrem je v různé míře možné, u zvláště chráněných druhů je míra ovlivnění uvedená v samostatné kapitole, u ostatní lze obecně konstatovat

- kácení zeleně provádět mimo hnízdní období
- ponechávat doupné stromy, případně umístit budky
- ponechávat zlomené stromy, které svou stabilitou neohrožují okolí
- udržovat vícevěký a vícepatrový stromový a keřový porost
- ponechat hromady kletí

Záměr je vhodné zahájit mimo období rozmnožování ptáků a vyloučit tak nebezpečí, že pečující rodiče vlivem nového stresoru ponechají svá mláďata opuštěná. Kácení dřevin je nutné provést mimo období rozmnožování a výchovu mláďat. Po ukončení stavby se atraktivita lokality pro ptáky vrátí do původního stavu.

1.5. Ochrana dřevin

Dřeviny jsou chráněny podle § 7 cit. zák. před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější. Stromy budou chráněny před poškozením stavebními stroji a stavebními postupy dle platné normy ČSN 83 9061 Ochrana stromů, porostů a ploch pro vegetaci při stavebních činnostech takto:

Mýcení dřevin bude provedené v minimálním rozsahu v místě stavby a na příjezdové trase – max do 20ti kusů stromů a keřů v různé velikosti s převahou vrby, javorů a topolů.

Stromy ohrožené mechanickým poškozením – odření kůry, apod.

Stromy v blízkosti výkopu či přejezdových tras budou chráněny před mechanickým poškozením stavební technikou plotem. Ochranný plot bude chránit minimálně celý prostor vymezený okapovou linií koruny, zvětšený o 1,5 m, u sloupovitých forem až o 5 m – dle taxonu

a stáří stromu. Krátkodobě lze stromy chránit vypořádávaným bedněním o výšce 2m. při jeho upevnění ke stromu nesmí dojít k jeho poškození a nebude osazeno na kořenové náběhy. Nesmí dojít k poškození větví. Větve lze vyvázat vzhůru, ale opět nesmí dojít k jejich poškození vázacím materiálem.

Zhutnění půdy pojižděním a ukládáním materiálu

Kořenový prostor nesmí být zatěžován soustavným pojižděním, odstavováním strojů a vozidel či skladováním materiálů. Nelze-li se vyhnout zatížení, musí být zatěžována plocha co nejmenší a pokryta geotextilií rozdělující tlak a nejméně 20 cm vrstvou vhodného drenážního materiálu, na kterou bude položena pevná konstrukce s fošen. Po ukončení prací je nutné zakrytí bezodkladně odstranit. Výkopová zemina nebude ukládána na kořenovou plochu- tj. mimo plochu pod korunou stromu + rozšíření o 1,5m.

Poškození kořenů výkopem

V prostoru kořenové zóny bude výkop prováděn ručně a vnější hrana výkopu od paty kmene bude 4násobkem obvodu kmene ve výšce 1m, nejméně však 2,5m. Nesmí se přetínat kořeny s průměrem nad 2cm. Poraněné kořeny je nutné ošetřit seříznutím do hladka a zamazáním přípravkem na ošetření ran. Síť technického vybavení mají být vedeny, pokud možno pod kořenovým prostorem. U stavebních jam, kterých dojde ke ztrátě kořenů, bude zřízená kořenová clona. Vzdálenost její vnější hrany od paty kmen nebude 4násobek obvodu kmene ve výšce 1m nejméně však 2,5m. Hloubení bude provedeno ručně. Tloušťka kořenové clony musí být min 25 cm a musí zahrnovat celou hloubku prokořeněné oblasti, avšak smí dosahovat nejvýše ke dnu stavební jámy. Po straně výkopu pro pozdější stavební jakému je nutno zřídit stabilní zetlivající, prodyšné bednění např. z kůlů, drátěného pletiva a tkaniny. Až do začátku stavby a během stavby je nutné kořenovou clonu udržovat stále vlhkou.

Za vykácené dřeviny bude řešena náhradní výsadba zaměřená na doplnění druhové pestrosti břehových porostů a doplnění mladších věkových kategorií ve stejnověkových plochách.

1.6. Flora

Druhy rostlin, které jsou ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, jsou ve smyslu ust. § 48 zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění, vyhlášené za zvláště chráněné. Zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji.

*Záměr je umístěn v korytě vodního toku a v místě zavázání staveb do břehů toku. Příjezd bude realizován po vytyčených příjezdových trasách umístěných na stávajících nepevných cestách a plochách s převážně bylinným charakterem porostu. Stromové a keřové porosty svou skladbou odpovídají jasanovo-olšovému luhům a vytvářejí vícepatrové porosty s výrazným jarním aspektem. Štěrkové náplavy podle postupující sukcese osídluje bylinná společenstva a postupně z náletu začíná osídlování keřovými a stromovými druhy z okolních porostů, případně ze semen donesených vodou spolu se štěrkem. Významný je výskyt třtiny pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*). Místy dochází k ovlivnění a stavbami sítě a dopravní obslužnosti. Pod vedením vysokého napětí je zcela odstraněn keřový a stromový porost. Některé plochy porostu jsou ovlivněné ukládáním odpadů z okolních domů anebo mají převážně stejnověkovou strukturu s omezeným zastoupením starších jedinců a schází mladší zástupci stromového patra nebo schází druhy tvořící keřové patro. Na převažující části terestrických ploch bývá bohatě vyvinut jarní aspekt. V letním období začínají v bylinném patře pomístně převažovat porosty nepůvodních druhů křídlatek a netýkavek.*

*V korytě toku na hranici souše s vodou porůstají břehy i náplavy vlhkomilné i nitrofilní rostliny zastoupené bršlicí kozí nohou (*Aegopodium podagraria*), karbinec evropský (*Lycopus**

europaeus), máta dlouholistá (*Mentha longifolia*), barborka obecná (*Barbarea vulgaris*), rdesno pepřík (*Persicaria hydropiper*), chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*), třtina křovištní (*Calamagrostis epuigejos*), psineček výběžkatý (*Agrostis stolonifera*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) další. V korytě toku na vhodných lokalitách roste třtina pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*).

Lesnaté porosty tvořené listnatými stromy s převahou vrb (*Salix* sp.), jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*) a olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) s příměsí dalších listnáčů – javor mléc a klen (*Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*), střemcha (*Prunus padus*), habr obecný (*Carpinus betulus*) dub (*Quercus robur*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Místy jsou stromové druhy zastoupené téměř pouze vrbami nebo se jedná o stejnověkové plochy. Místy je početně zastoupen jilm vaz (*Ulmus laevis*). Břehy jsou osázené staršími jedinci kanadských topolu (*Populus x canadensis*). Keřové patro je místy zachovalé a druhově bohaté, s převahou zmlazených dřevin stromového patra a keřovými druhy svída krvavá (*Cornus sanguinea*, krušina olšová (*Frangula alnus*) a brslen (*Euonymus europaeus*), bez černý i červený (*Sambucus nigra* a *Sambucus racemosa*). V bylinném patře převažují lesní kopytník evropský (*Asarum europium*), sasanka lesní (*Anemone nemorosa*), orsej jarní (*Ficaria verna*), křivatec žlutý (*Gagea lutea*) a kyčelnice žláznatá (*Dentaria glandulosa*) i cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*) a další. Místy se vyskytují chráněná měsíčnice vytrvalá (*Lunaria redivia*) a sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*). V letním období začínají v bylinném patře pomítně převažovat porosty nepůvodních druhů křídlatek a netýkavek. Po cílené likvidaci křídlatky se na uvolněných a osluněných plochách významně prosazuje netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*).

Záměr bude vyžadovat kácení několika stromů a keřů rostoucích v území připravovaného záměru pro příjezd ke stavbě a v místě staveniště. Mýcení dřevin nepostihne rozsáhlou část zeleně, která se na dotčeném území vyskytuje. Bude provedené v minimálním rozsahu v místě stavby a na příjezdové trase – max. do 20 ti kusů stromů a keřů v různé velikosti s převahou vrby, javorů a topolů. Obvodové pásy zůstanou téměř nedotčené. Mýcení dřevin je nutné provádět v mimovegetačním období a dřeviny, které budou zachované chránit proti poškození v souladu s ČSN DIN 18 920 Ochrana stromů, porostů a ploch pro vegetaci při stavebních činnostech viz výše kapitola 1.4 ochrana dřevin. Je nutné volit šetrnou technologii s omezením kácení břehových porostů na nezbytný rozsah. Za odstraněné dřeviny a keře bude vhodné řešit dosadbu náhradní zeleně (stromy i keře) v odpovídající druhové skladbě.

1.7. Fauna

Pozornost je věnována především druhům, které jsou vázány na koryto vodního toku a břehové prostory. Z hlediska realizace záměru jsou především důležité znalosti o výskytu zvláště chráněných druhů, které mohou být záměrem dotčeny. Živočichové dotčení především stavební činností a projížděním vozidel stavby po dobu realizace záměru.

Převažují druhy vázány na říční koryto a břehové porosty. Ptáci – viz samostatná kapitola. Vzhledem k charakteru záměru lze předpokládat, že po dobu stavby dojde k rušení a ohrožení fauny, která korytem migruje a využívá zvodnělou i suchozemskou část ke svým aktivitám. Fauna zahrnuje nejen druhy vázány přímo na koryto (ryby), ale i druhy, které zde hledají potravu anebo se napájí a koupou, případně zde migrují v části dne nebo roku. Dotčené území je částečně antropogenně pozměněné a ovlivněné po převažující část dne zejména obyvatelstvem procházejícím se psy i projíždějícím se lesem a po cyklostezce. Druhy zde žijící jsou navyklé na některé rušivé vlivy pocházející z lidských aktivit a mnoho aktivit zde tolerují.

Stavební práce v korytě budou však novým prvkem a každý druh či jedinec jej bude akceptovat různě. Někteří svou aktivitu v území nezmění a naopak citlivější jedinci se přesunou jinam. Hrozí nebezpečí zabití žab, plazů a poškození snůšek či juvenilních stádií.

Záměrem budou zásadně dotčeni vodní živočichové, kterých se bude dotýkat přestavba balvanitých skluzů, zásah do břehového opevnění a zvodnělé části. Zásahy do dna a dnového substrátu způsobují pokles početností vodních živočichů vlivem zákalů, velikostí zrn sedimentů, změn úkrytových možností a přímým usmrcením. Nekritičtější obdobím bude zahájení a ukončení stavebních prací spojených s budováním a rušením obtoku, neboť po dobu realizačních prací bude voda převedena obtokem a stavení práce budou probíhat v bezvodém úseku koryta. Vznikající zákalů budou ohrožovat základní funkce vodních živočichů v důsledku možného zanášení žaber a omezení viditelnosti ve zvodnělé části. Naruší se dno, dnové sedimenty a jejich oživené části přičemž hrozí nebezpečí usmrcení méně pohyblivých nebo oslabených vodních živočichů. Dojde k převrstvení dnových sedimentů, usmrcení organismů vázaných na dno i oživení pode dnem toku. Nevhodným časovým plánem může dojít ke snížení biologické hodnoty toku a narušení ekologických vazeb a funkcí, které koryto plní. Stavební úpravy budou znamenat celkové narušení struktury dna i břehů v místě realizace. Stavební činnost může působit jako cizí stresor, který zapříčiní, že citliví jedinci území zcela nebo dočasně opustí, případně do území se vrátí v klidné části dne, kdy stavební práce budou přerušeny. Koryto nebude využíváno k migraci. Po ukončení záměru se lokalita vrátí do původních parametrů a po ukončení záměru bude možná postupná a různě dlouhá rekolonizace dotčeného dna a suchozemských ekosystémů z nedotčených úseků a přirozeného osídlení z nakladené nové generace hmyzu.

Vznikající zákalů budou ohrožovat živočichy žijící i níže pod záměrem. Hrozí nebezpečí zanesení dýchacích aparátů, snížení propustnosti vodního sloupce pro světlo nezbytné pro zelené organismy, snížení průhlednosti ovlivňuje dostupnost potravy, možnost mechanického poškození a druhotné znečištění uvolněnými látkami uloženými pod vrstvou sedimentů. Suspendované částice mohou ovlivnit příjem potravy u organismů získávajících potravu filtrací vody, ale také v důsledku snížení viditelnosti v zasažené části. Přístup k potravě bude snížen i v důsledku snížení druhové pestrosti. Zhoršené podmínky mohou způsobit oslabení rybí populace a náchylnost k parazitům a chorobám. Změna charakteru dna (zanesení prostorů mezi kameny štěrku) omezí vstup mikroorganismy do substrátu dna (hyporeál- plní funkci líhně a útočiště při nepříznivých podmínkách v toku).

Nelze vyloučit ohrožení méně pohyblivých živočichů v terestrických ekosystémech podél řeky v důsledku pohybu stavební techniky při příjezdu na stavbu (měkkýši, hmyz, plazi, obojživelníci, mladí jedinci savců a ptáků).

Ryby a mihulovci

*Ichtyofauna řeky Ostravice je osídlená druhově bohatým rybím společenstvem. Zásadní je výskyt chráněných ryb, a to obou druhů vranek – vranky obecné (*Cottus gobio*) i pruhoploutvé (*Cottus poecilopus*) a střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*). Významný je ostrůvkovitý výskyt mihule potoční (*Lampetra planeri*) v jemných písčitohlinitých sedimentech. Výskyt ryb je rozmanitý podle vhodných podmínek v konkrétním úseku toku. V souvislosti s připravovaným záměrem bude ichtyofauna ohrožena jakoukoliv stavební činností ve zvodnělé části koryta a zejména zásahy do struktury dna. Ohrožení bude spočívat v přímé fyzické likvidaci a také v možné ztrátě vhodného biotopu v důsledku změny úkrytových možností včetně dnových sedimentů poskytujících vhodné podmínky pro úkryt i migraci. Oba druhy vranek patří mezi ryby s omezenou schopností překonávat překážky a proud vody. Vranky vyžadují úkrytová*

místa a zásadní je pro ně charakter dnových sedimentů (šterk, kameny). Největší hustota vranek pruhoploutvých bývá v úsecích toků se zrnitostí dnových sedimentů 100-200mm a výškou vodního sloupce 100-250mm. Pro jejich migraci je důležité zdrsňení dna kameny a balvany, které umožní nalézt cestu s nižší rychlosti proudění (je schopná překonat rychlost proudu 0,2ms⁻¹). Vranky se třou v období března duben. Střevle potoční je krátkodobě schopná překonat proud o rychlosti 1,5 ms⁻¹ a překážku o výšce 0,3m. Střevle se tře v období od dubna (května) do července v místech se stojatou vodou nebo s mírným proudem na šterkový podklad. Hejna střevli jsou pozorovatelná při březích na mělčinách. Mihule se tře v období března červen (srpen) v závislosti na teplotě vody. Přehled o zastoupených druzích máme z předchozí činnosti a odlovů ČRS před zahájením stavby a průzkumů.

Balvanité skluzy obecně bývají při vhodném provedení pro ryby průchodné. Pro lososové vody se uvádí, že sklon tělesa balvanitého skluzu by měl být 1 : 15 a menší. Vodní sloupec v souvislé trati přes těleso skluzu nebo jeho část by měl být nejméně 0,15 m při průtoku Q355d. Oba druhy vranek mají minimální migrační aktivity a pohybují se krátkými poskoky.

TNV 75 2321

Příloha A (informativní)

Hodnoty migrační výkonnosti některých druhů ryb

Hodnoty migrační výkonnosti některých druhů ryb jsou uvedeny v tabulce A.1.

POZNÁMKA V souvislosti s migrační výkonností je u ryb potřebné rozlišit tzv. skokovou rychlost plavání, kterou je ryba schopna vyvinout a udržet po krátkou dobu (maximálně několik sekund), a tzv. maximální rychlost plavání, které je ryba schopna dosahovat po několik desítek sekund bez přerušení. Je nutné si uvědomit, že migrační výkonnost významně ovlivňuje vedle velikosti ryby také teplota vody a pohlaví.

Tabulka A.1 - Hodnoty migrační výkonnosti některých druhů ryb

Druh	Délka těla ryby cm	Skoková rychlost plavání m·s ⁻¹	Maximální rychlost plavání m·s ⁻¹	Výška skoku m
Pstruh obecný	5	0,92	0,75	0,28
	15	1,65		0,40
	30	3,10		0,80
Střevle potoční	7	1,10	0,55	0,30
Vranka obecná	8	0,60 až 1,00	neplave	0,05
Vranka pruhoploutvá	8	0,60 až 1,00	neplave	0,05
Jelec tloušť	30	1,50 až 2,70	0,80	0,50
Ostřetka stěhovavá	30	1,60 až 3,10	0,85	0,35
Parma obecná	35	1,80 až 2,70	0,90	0,40
Cejn velký	25	0,60 až 0,95	0,50	0,25
Mník jednovousý	50	1,30	0,80	0,40
Mihule potoční	18	0,50 až 0,80	0,50	0,10

Obr. 3: hodnoty migrační výkonnosti některých druhů ryb.

Podmínky pro realizaci:

- zahájení stavby ve zvodnělé části a činnosti mající vliv na kvalitu vody směřovat mimo období rozmnožování chráněných druhů
- před zahájením prací v korytě provést opakovaný odlov a transfer jedinců ryb, raků a kruhoústých
- je důležité jedince odlovené při transferu vypouštět nad i pod místo záměru, tak aby odlovené ryby mohly postupně s proudem vody driftovat po proudu na vhodná místa.
- Je nutné vyloučit pojiždění vozidel v korytě v neodlovených úsecích. Pojiždění vozidel v toku je způsobuje přímé usmrcení živočichů a dochází k významnému snížení jejich hustoty
- Pro zaručení funkčnosti balvanitých skluzů dodržet podmínky (LOJKÁSEK B. 2003: Ichtyologická charakteristika hlavních toků říční sítě povodí Odry a posouzení migrační

prostupnosti spádových objektů vodních toků ve správě Povodí Odry. Závěrečná zpráva studie. Povodí Odry, s.p. Ostrava,):

- *pro dodržení výšky vodního sloupce ve skluzu a pro soustředění malých průtoků by předivná hrana skluzu měla být miskovitého tvaru*
- *vlastní těleso balvanitého skluzu má být vybudováno vyskládáním do sebe zaklínovaných kamenů; na začátku a na konci jsou nutné stabilizační prahy k zafixování tělesa v korytě toku a k stabilizaci úrovně přelivné hrany*
- *v podélném směru je důležité, aby vyskládané kameny dosáhly výškové kóty přelivné hrany tak, aby migrující živočichové mohli plynule vystoupit do horní vody*
- *pod balvanitým skluzem se doporučuje zařadit tůň pro utlumení kinetické energie vodního proudu.*
- *volba sklonu tělesa skluzu je závislá na typu ichthyocenózy, přičemž pro horské úseky s výskytem vranky pruhoploutvé a pstruha obecného by sklon neměl být větší než 1:10 - 1:12; pro parmové pásmo středních a dolních úseků řek se doporučuje maximální sklon 1:15 - 1:20.*

- dno rybích úkrytů umístit tak, aby se zde zdržovala voda i při nízkých průtocích a byla dosažena hloubka cca 0,3-0,5m.

Plazi

V průběhu pochůzek byli několikrát a v různých lokalitách spatřeny užovka obojková (Natrix natrix) a užovka hladká (Coronella austriaca). Byli nalezeni jedinci různého věku a je zřejmé, že se v území rozmnožují. Místy se vyskytuje ještěrka obecná (Lacerta agilis). Všichni plazi se pohybovali na březích i přilehlých lesnatých porostech, kde se i slunili a odpočívali. Užovka hladká i v přilehlých lesních porostech a užovka obojková na břehu i ve vodě. V dotčeném území mají dobrou potravní základnu, pobytové i úkrytové prostory včetně míst pro rozmnožování. Všichni plazi jsou ohroženi stavební činností v území, rušením i zabitím. Naopak významným může být ponechání osekáných větví na hromadách nebo uložení kamenů do kup.

Obojživelníci

V tůňkách v celém území jsou pravidelně nacházené snůšky i dospělí jedinci skokana hnědého (Rana temporaria). Pro obojživelníky platí stejná míra nebezpečí jako pro plazy. Skokani budou ohroženi ježděním po komunikaci, kde se mohou zdržovat všechny věkové i vývojové kategorie.

Savci

Zaznamenané byly běžné druhy srnec obecný (Capreolus capreolus), zajíc polní (Lepus europaeus), ale i chráněné druhy veverka obecná (Sciurus vulgaris) a vydra říční (Lutra lutra) – trus na kamenech. V roce 2016 byly pravidelně pozorované dovádějící vydry za bílého dne v řece v centru města. Ohrožení spočívá především v rušení a dočasném úbytku pobytových míst.

Ptáci – viz samostatná kapitola.

Bezobratlí

Významný je dlouhodobý výskyt raka říčního (Astacus astacus) v území. Rak říční se rozmnožuje v podzimních měsících a samička v průběhu zimy nosí oplodněná vajíčka na spodní části zadečku až do jara a od konce dubna do července probíhá líhnutí. Rak je schopen překonat výšku max. 15 cm a rychlost proudu do 1ms⁻¹. Zásahy do dna a dnového substrátu mohou působit negativně vlivem zákalů, změn úkrytových možností a přímým usmrčením.

Proto je před zahájením stavební činnosti v korytě nutné provést na suchu záchranný transfer a přenesené jedince rovnoměrně rozmístit v trase toku (ne na jedno místo). Zásahy do zvodněného prostředí je možné realizovat mimo období líhnutí raků.

*Na kvetoucích bylinách se hojně vyskytují chráněné druhy zlatohlávků zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*) a zdobenec (*Trichius* sp.). Jedná se o často se vyskytující druhy brouků, které nalézáme na kvetoucích rostlinách, a záměrem nebudou významně dotčeni. Na holých osluněných plochách bez vegetace (např. nebezpečně pravidelně sešlapávané stezky) se místy vyskytuje svižník lesní (*Cicindela sylvatica*).*

Řeka Ostravice vytváří vzhledem k dobré kvalitě povrchové vody a členitému dnu i břehům vyhovující podmínky pro běžné i chráněné zástupce fauny vázané na vodní i terestrické ekosystémy vodních toků. Stavební práce budou znamenat pro méně pohyblivé živočichy v místě realizačních prací usmrcení. Po ukončení bude postupně docházet k rekolonizaci upravených úseků.

1.8. Zvláště chráněné rostliny a živočichové

Druhy rostlin a živočichů, které jsou ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, jsou ve smyslu ust. § 48 citovaného zákona vyhlášené za zvláště chráněné. Zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a nerostů může v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, povolit orgán ochrany přírody.

Záměrem mohou být dotčeny tyto zvláště chráněné druhy:

Čmelák *Bombus* sp., zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*), zdobenec skvrnitý (*Trichius fasciatus*), svižník lesní (*Cicindela sylvatica*) – bez vlivů, náhodný výskyt na terestrických ekosystémech.

Rak říční (*Astacus astacus*) – výjimka ze zákazu chytat, rušit, zraňovat nebo usmrcovat, ničit, poškozovat jejich vývojová stadia nebo poškozovat jimi užívaná sídla. Výskyt možné označit za souvislý. Úsek zahrnuje jak místa s doloženým výskytem, tak tranzitní úseky, kterými raci mohou migrovat přinejmenším v jednom směru, tj. po proudu. Ohrožení budou jedinci nejen v místě záměru, ale i níže po toku možnými zákaly. Záměrem bude ohroženo několik desítek jedinců, ale při nevhodném postupu přípravy záměru může být ohrožena podstatná část populace v důsledku ztráty biotopu a usmrcení. Při šetrném řešení oprav balvanitých skluzu a zásahů do dna, nedojde k ohrožení populace.

Střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), vranka obecná (*Cottus gobio*), vranka pruhoploutvá (*Cottus poecilopus*) – výjimka ze zákazu chytat, rušit, zraňovat nebo usmrcovat, sbírat, ničit, poškozovat nebo přemísťovat jejich vývojová stadia nebo poškozovat jimi užívaná sídla. Ohrožení budou jedinci nejen v místě záměru, ale i níže po toku možnými zákaly. Záměrem bude ohroženo několik desítek jedinců, ale při nevhodném postupu přípravy záměru může být ohrožena podstatná část populace v důsledku ztráty biotopu a usmrcení. Při šetrném řešení

oprav balvanitých skluzu a zásahů do dna, nedojde k ohrožení populace.

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) - výjimka ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje, konkrétně ze zákazu rušit. Koryto toku je lovištěm tohoto druhu. Výskyt druhu je dlouhodobě a pravidelně zaznamenáván v celém podélném profilu toku. V dotčeném úseku nehnízdí. Záměrem bude dotčeno několik jedinců a nebude významně dotčena ani lokální populace.

Morčák velký (*Mergus merganser*) – výjimka ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje, konkrétně rušit, poškozovat jimi užívaná sídla. Koryto toku je lovištěm tohoto druhu a v korytě pečuje o mláďata. Výskyt druhu je dlouhodobě a pravidelně zaznamenáván v celém podélném profilu toku. Záměrem bude dotčeno několik jedinců a nebude významně dotčena ani lokální populace.

Lejsek šedý (*Muscicapa striata*) – výjimka ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje, konkrétně rušit, ničit a poškozovat sídla. Záměrem bude dotčeno několik jedinců a nebude významně dotčena ani lokální populace. V dotčené lokalitě vázán na břehové a doprovodné porosty, kde sbírají potravu, nelze vyloučit hnízdění v lokalitě a péči o potomstvo.

Užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*) – výjimka ze zákazu , chytat, rušit, zraňovat nebo usmrčovovat, sbírat, ničit, poškozovat nebo přemísťovat jejich vývojová stadia nebo poškozovat jimi užívaná sídla. Lze konstatovat, že místní až regionální populace nebude záměrem významně dotčena. Zásahem bude dotčeno několik jedinců.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) - výjimka ze zákazu rušit, zraňovat nebo usmrčovovat, sbírat, ničit, poškozovat nebo přemísťovat jejich vývojová stadia nebo poškozovat jimi užívaná sídla. Lze konstatovat, že místní až regionální populace nebude záměrem významně dotčena. Zásahem bude dotčeno několik jedinců.

Vydra říční (*Lutra lutra*)- výjimka ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje, konkrétně rušit, poškozovat jimi užívaná sídla. Záměrem bude dotčeno několik jedinců a nebude významně dotčena ani lokální populace. Řeka Ostravice není jen jejím lovištěm a migrační trasou, ale vykonává zde i řadu další aktivit nezbytných pro její přežití. Výskyt druhu je dlouhodobě a pravidelně zaznamenáván v celém podélném profilu toku včetně rušné části města Frýdku- Místku u OC Frýda. Záměrem bude dotčeno několik jedinců a nebude významně dotčena ani lokální populace.

Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*)- záměrem nebude dotčena.

Měsíčnice vytrvalá (*Lunaria redivia*), sněženka podsnežník (*Galanthus nivalis*) - vyskytují se v území mimo přístupové cesty a staveniště.

1.9. Zvláště chráněná území

Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná jsou vyhlášena za zvláště chráněná a jsou stanovené podmínky jejich ochrany. Kategorie zvláště chráněných území jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky.

Místo záměru nezasahuje do zvláště chráněných částí přírody, CHKO ani přírodního parku.

Památné stromy

V okolí posuzovaného záměru ani v jeho prostoru se nenacházejí žádné památné stromy, a to ani jejich ochranné pásmo (desetinásobek průměru kmene ve výši 130 cm) ve smyslu ust. § 46 odst. 3 zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Evropsky významné lokality a ptačí oblasti Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu, rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo případně umožní tento stav obnovit.

Záměr je přímo v územním střetu s EVL CZ0813462 Řeka Ostravice. Jiné EVL a ptačí oblasti nebudou záměrem dotčeny ani ohroženy.

Management lokality:

V zájmovém úseku je nutné omezit či zcela vyloučit vodohospodářské aktivity, které by vedly k poškození biotopu druhu. Jsou to zejména zásahy do morfologie dna a břehů v neupravených úsecích. Za velmi škodlivý zásah je nutné považovat odstraňování šterkových sedimentů z koryta. Vzhledem k nízké mobilitě druhu je rovněž nežádoucí budování migračně neprostupných příčných staveb. Negativně působí rovněž vzdušný nad stupni, které mění charakter proudění v toku. Zvláštní pozornost je nutné věnovat stávajícím i zamýšleným odběrům vody, kdy hrozí ovlivnění průtokového režimu a následně změna ekologických podmínek. Veškeré případné zásahy do koryta musí probíhat mimo období tření a raného vývoje jedinců (březen – duben). Rovněž je v tomto období nutné omezit práce v úsecích situovaných proti proudu, při nichž vzniká zákal. Vhodnými opatřeními jsou naopak koncepčně realizované revitalizace v zájmovém úseku toku, ale také v úsecích navazujících.

Předměty ochrany:

	Stanoviště/Biotop	Rozloha (ha)	Podíl (%)	R/Z/G	Předmět ochrany
3220	Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů	1.4727	0.94	B/B/A	Ano
	M4.3 Šterkové náplavy s třtinou pobřežní (<i>Calamagrostis pseudophragmites</i>)	1.4727	0.94	B/B/A	
3240	Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (<i>Salix elaeagnos</i>)	2.1998	1.41	B/B/B	Ano
	K2.2 Vrbové křoviny šterkových náplavů	2.1998	1.41	B/B/B	

Druhy, které jsou předmětem ochrany

Rostliny: Nejsou předmětem ochrany.

Živočichové: vranka obecná *Cottus gobio*

Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů (3220)

Travná, případně vysokobylinná společenstva s dominantní třtinou pobřežní a chřastici rákosovitou rostoucí na šterkopískových až kamenitých vlhkých lavicích v korytech toků.

Šterkové náplavy s třtinou pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*) (M4.3)

Zapojené, druhově chudé porosty s dominantní třtinou pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*), dosahující výšky až 150 cm. V bylinném patře se mohou s větší pokryvností uplatňovat i devětsil lékařský (*Petasites hybridus*) a d. Kablíkové (*P. kablikianus*), v nižších polohách bývá zastoupena jako dominanta také chřastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*). V řídkém a nepravidelně vyvinutém keřovém patře je nejčastějším druhem vrba

nachová (*Salix purpurea*). Typicky vyvinuté porosty se obvykle nacházejí na vlhkých písčitých okrajích náplavů položených nízko nad vodní hladinou. Při pravidelných jarních záplavách dochází často k destrukci porostů přeplavováním a přemísťováním šterku. Porosty ustupují při výraznějším zastínění.

Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix elaeagnos*) (3240)

Vegetace křovitých vrb na březích a šterkových náplavech toků vytváří více nebo méně uzavřené porosty dosahující výšky 2–5 m. Složení bylinného patra je zpravidla velmi různorodé. Osidlují břehy řek a větších potoků od nížin do podhůří a šterkové náplavy na středních a horních tocích. Porosty nesnášejí větší zastínění.

Vrbové křoviny šterkových náplavů (K2.2)

Pobřežní porosty křovitých vrb dosahující výšky 3(–5) m. V keřovém patře se uplatňují vrba lýkocvová (*Salix daphnoides*), vrba hlošinovitá (*S. elaeagnos*), v. křehká (*S. fragilis*), v. nachová (*S. purpurea*) a v. trojmužná (*S. triandra*), z dalších dřevin také olše šedá (*Alnus incana*), bříza bělokorá (*Betula pendula*) a topol osika (*Populus tremula*). Jednotka zahrnuje jak sukcesně pokročilejší porosty s dobře vyvinutým keřovým i bylinným patrem, tak mladé, nestabilizované porosty představující iniciální stadia sukcese křovin na čerstvě vytvořených šterkových lavicích, které mají jen malou pokryvnost bylinného patra. V bylinném patře se uplatňují vlhkomilné a ruderalní druhy z okolní vegetace nebo různé druhy splavené z vyšších poloh.

Relativně vyvýšené polohy na mladých i starších šterkových a šterkopískových říčních náplavech jak v korytech toků, tak na pobřežních šterkových lavicích. Oproti šterkovým náplavům bez keřové vegetace je půdotvorný proces zpravidla pokročilejší, s akumulací jemnozeme a humusu. Níže položené části šterkových náplavů se každoročně obnovují při vysokých stavech vody na jaře nebo při větších neperiodických povodních z přívalových srážek. K přeplavování a destrukci vyšších částí náplavů s keřovou vegetací dochází řidčeji, neboť svou výškou odpovídají úrovni maximální jarní vody.

vranka obecná (*Cottus gobio*)

Vranka obecná obývá horské a podhorské potoky v úsecích s členitým šterkovým nebo šterkopískovým dnem, kde se po většinu času ukrývá pod kameny. Její přítomnost vykazuje vysokou kvalitu toku, jde o tzv. bioindikační druh. Pohybuje se jen krátkými poskoky, neboť je vzhledem k absenci plynového měchýře špatným plavcem. Živí se bentickými živočichy. O nakladené jikry pečuje samec. Vranka obecná žije maximálně osm let a dorůstá velikosti do 15 centimetrů. V České republice je rozšířena po celém území ve vhodném prostředí horských a podhorských toků.

2. Charakteristika zamýšleného zásahu

2.1 Základní administrativní údaje

2.1.1. Údaje o stavebníkovi

Povodí Odry, státní podnik
Horymírova 2347,
73801 Frýdek-Místek

2.1.2. Název projektu

„Ostravice Staré Město km 26,250-26,400“

2.1.3. Kapacita (rozsah) projektu

Viz úvod

2.1.4. Umístění projektu (NUTS II, kraj, obec, katastrální území)

NUTS II Moravskoslezsko, Moravskoslezský kraj, obec Staré Město, Frýdek-Místek k.ú. Palkovice, město Frýdek-Místek, k.ú. Místek

2.1.6. Výčet dotčených územně samosprávných celků

Kraj Moravskoslezský, Obec Staré Město, Statutární město Frýdek-Místek

2.1.7. Předpokládaný termín zahájení realizace projektu a jeho dokončení

předpokládaný termín realizace: 2018-2019

2.1.8. Charakter projektu a možnost kumulace jeho vlivů s jinými projekty (realizovanými, připravovanými, uvažovanými)

Udržovací práce na vodním díle. Může dojít ke kumulaci vlivů záměru se záměrem rekonstrukce spádových objektů na VT Ostravice .

3. Předpokládané přímé a nepřímé vlivy na rostliny a živočichy

Záměr je umístěn v korytě toku a na plochách původního řečiště. Nevzniknou nové úpravy vodního toku (Ostravice je podélně i příčně upravená), ale dojde k zásahu do břehových porostů, břehů a dna (popis viz výše).

Konkrétním vlivů na skupinách organismů jsem se věnovala v kapitole fauna a flóra, VKP a ÚSES, zde je stručný souhrn.

3.1. Vlivy po dobu výstavby

Převažující přímé vlivy v době realizace stavby budou spočívat v realizaci stavebních objektů. Dojde k narušení břehů i dna koryta vodních toků a proto mohou být ovlivněné biotopy druhů vázaných na vodní prostředí, včetně přenosu vibrací a hluku. Před započítáním dojde k narušení půdního povrchu na březích a dna toku. Nejdestruktivnější částí záměru budou stavební práce ve zvodnělé části koryta při návozu materiálu na dno toku a zpětně při jeho odstraňování. Dojde ke vzniku zákalu a hrozí nebezpečí usmrcení jedinců. Naruší se dno, dnové sedimenty a jejich oživené části přičemž hrozí nebezpečí usmrcení méně pohyblivých nebo oslabených vodních živočichů. Rovněž pohyb vozidel mimo zpevněnou plochu bude mít podobný účinek. Dlouhodobý zákal může způsobit zdravotní potíže vodním organismům (např. zanášení žaber). Stavební práce budou zdrojem hluku a vibrací, které budou omezené na dobu výstavby a období provádění stavebních prací (pracovní doba), kdy může docházet k rušení volně žijících druhů živočichů a omezení jejich pohybové aktivity v dotčeném území. Možné riziko hrozí z úniku ropných látek ze stavby provádějících mechanismů.

Plocha či úsek vykácené zeleně nebude plošně ani liniově rozsáhlá nebude proto znamenat významnou či zásadní překážku v migraci v terestrické části.

3.2 Vlivy po ukončení stavebních prací

Po ukončení stavebních prací bude docházet k postupnému oživení části dotčených ploch a parametry území se vrátí do původního stavu. Nedojde ke změnám parametrů sklonu balvanitých skluzů.

Vyvstává otázka možné kumulace vlivů se stavbou rekonstrukce Staroměstského jezu v km 25,3, která končí v roce 2018. V první řadě je vhodné transfer odchycených raků provést do jiné lokality než byli umístění raci z uvedeného jezu. Termín realizace údržby posuzovaných vodních děl není jednoznačně znám, ale mezi lokalitami je cca 900m nedotčeného úseku toku tekoucího mimo zástavbu a kumulace vlivů lze téměř vyloučit.

4. Navržená opatření

4.1 Popis opatření navržených k prevenci, omezení, vyloučení, případně kompenzaci negativních účinků

- vyloučit znečištění povrchových vod závadnými látkami včetně betonové a cementové směsi a znečištění půdního profilu v místě stavby závadnými látkami
- omezit vznik zákalů a splachů ze staveniště
- před zahájení stavební činnosti provést opakovaný odlov ryb a ihned po odlovu (do 3 dnů) musí být zahájeny stavební práce v korytě toku z důvodu zamezení škod na rybách při zpětné migraci (je nutné mít na paměti, že při teplotě vody pod 4° C nelze provést odlov - agregát není funkční, také se poškozuje ryba, odlov také není možný při vysokých průtocích - po dešti, při tání sněhu – silně zakalená voda, v proudu vody nelze projít)
- minimálně 14 dnů předem informovat MO ČRS o zahájení stavby
- mýcení dřevin bude realizováno mimo vegetační dobu a mimo období hnízdění ptáků
- v maximální míře chránit ponechané dřeviny před poškozením (viz např. ČSN DIN 18 920 Ochrana stromů, porostů a ploch pro vegetaci při stavebních činnostech) a těmto skutečnostem přizpůsobit rovněž pojezdové trasy na staveništi
- při přerušení prací ve zvodnělé části delších než 10 bude provedeno nové odlovení ryb
- návoz materiálu v korytě provádět postupně a příjezd vozidel s materiálem maximálně řešit po již navezeném násypu (betonové ploše)
- stavební práce ve zvodnělé části koryta a pohyb techniky ve zvodnělé části je možný jen mimo období rozmnožování chráněných druhů ryb a vývoje juvenilních stádií raka říčního
- neurovnávat dno – variabilita dna tak bude různorodá alespoň do doby vyšších průtoků, které dno přirozeně pozmění
- betonářské práce a práci s betonem realizovat tak, aby se maximálně předcházelo kontaktu betonu s povrchovými vodami (práce v ochranné hrázce apod.).
- po ukončení záměru likvidovat invazní rostliny
- doporučit výsadbu starších výpěstků dřevin a keřů, případně zvýšit podíl rychle rostoucích stromových a keřových vrb
- vyloučit znečištění povrchových vod závadnými látkami a znečištění půdního profilu v místě stavby závadnými látkami
- omezit vznik zákalů a splachů ze staveniště a minimalizovat pohyb techniky ve zvodnělé části toku
- je nutné zamezit usmrcení mláďat nebo poškození hnízd pojížděním mimo příjezdové komunikace.

Další opatření viz kapitoly pojednávající o konkrétních charakteristikách území.

3.2.3 Návrh monitoringu negativních vlivů

V průběhu stavby dohlížet zda nedochází k poškozování dřevin a migraci obojživelníků na staveništi

5. Srovnání možných variant

Není variantní řešení. Budou opravené stávající stavby.

6. Shrnutí a závěry

Předmětem tohoto posouzení je podchycení možných dotčení zájmů chráněných zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění. Nejdestruktivnější období s negativními vlivy bude období probíhajících stavebních prací v korytě vodních toků. Z předpokladu dodržení uvedených podmínek nebudou vlivy trvalé. Záměrem nedojde k trvalým morfologickým změnám koryt, ovlivnění korytotovorných průtoků, nedojde k přeložkám koryt a po ukončení záměru bude možná rekolonizace dotčeného dna a suchozemských ekosystémů z nedotčených úseků a přirozeného osídlení z nakladené nové generace hmyzu. Nebudou provedené zásadní změny v úpravách podélného a příčného opevnění toků a k opevnění dna.

Realizace záměru sebou přinese především provádění stavebních prací a zásah do terestrických i vodních biotopů v místě realizace stavebních prací. Nedojde k významnému ovlivnění populací chráněných druhů ani běžných zástupců fauny a flóry v blízkém i širokém okolí.

Územní systém ekologické stability krajiny nebude stavbou záměru poškozen ani významně narušen. Nedojde k trvalému poškození významných krajinných prvků a nebude narušena jejich obnova.

Vodní tok je v místě záměru příčně i podélně upraven vodními díly. Záměr neovlivní kvalitu povrchových vod za předpokladu, že v průběhu realizace záměru nedojde k havarijnímu úniku závadných látek – ropné látky, betonové směsi.

Za předpokladu dodržení podmínek uvedených v tomto posouzení lze záměr akceptovat.

Zpracovala RNDr. Lenka Filipová

Frýdek-Místek 14.6.2017

Přílohy:

seznamy druhů
fotodokumentace